

21 JULI 2016



201502489  
Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van  
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)  
T.a.v. de heer  
Postbus 291  
3700 AG ZEIST

**Zorginstituut Nederland**

Pakket

Eekholt 4

1112 XH Diemen

Postbus 320

1110 AH Diemen

[www.zorginstituutnederland.nl](http://www.zorginstituutnederland.nl)

[info@zinl.nl](mailto:info@zinl.nl)

T +31 (0)20 797 89 59

**Contactpersoon**

0530.2016095879

Datum 20 juli 2016  
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

**Zaaknummer**

2016081744

**Onze referentie**

2016095879

**Uw referentie**

G47 201502489

**Uw brief van**

24 juni 2016

Geachte voorzitter, commissie,

**Inleiding**

U hebt op 24 juni 2016 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van de kosten van een ballendeken (Protec Ball Blanket).

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coullance.

**Toepasselijke zorgverzekering**

In dit geschil zijn de volgende bepalingen van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering van belang.

- Artikel B.17 van de zorgverzekering omschrijft de aanspraak op hulpmiddelen met verwijzing naar de Regeling zorgverzekering (Rzv) en het Reglement Hulpmiddelen, behorende bij de zorgverzekering.
- Het Reglement Hulpmiddelen stelt nadere voorwaarden aan het verkrijgen van hulpmiddelen.

Dit komt overeen met hetgeen daarover bij of krachtens de Zvw is bepaald.

## Beoordeling

De vraag die beantwoord moet worden is of verzekerde in dit geval aanspraak heeft op vergoeding van de kosten van de ballendeken (Protec Ball Blanket).

### *Situatie verzekerde*

Verzekerde is een in 2005 geboren meisje met een cerebrale parese met ernstige epilepsie, psychomotore retardatie en tubereuze sclerose. In de aanvraag van 6 juli 2015 geven de aanvragend ergotherapeut en de revalidatiearts aan dat verzekerde een wisselende spierspanning heeft, in rust laag, bij inspanning hoog. Zij komt zelfstandig van lig tot zit; haar hoofd- en rompbalans is matig en zij valt snel om. Zij zit overdag zo symmetrisch mogelijk in haar rolstoel en werkstoel, maar heeft hierbij veel ondersteuning nodig.

Zij is onrustig als ze in slaap valt; meestal gaat ze rechtop zitten en valt voorovergebogen in slaap. Ze ligt dan langere tijd achtereen in bed met haar hoofd in een kussen of matras, waardoor regelmatig ademhalingsproblemen ontstaan. Daarnaast is volgens de aanvragers door deze uitgangshouding vergroeiing mogelijk in romp en benen en hebben de organen te weinig ruimte. Het is niet wenselijk dat zij langere tijd in deze houding ligt.

In de voorafgaande periode is een verzwaarde deken geprobeerd (Protac Ball Blanket), waarbij verzekerde door de druk op haar lichaam rustig blijft liggen. De ouders deze van het bedrijf Sarkow.

### *Het hulpmiddel*

Volgens de productinformatie<sup>1</sup> is de Protac Ball Blanket (ook ballendeken of verzwaringsdeken genoemd) een deken, gevuld met plastic ballen van 38 mm (junior) of 50 mm (volwassenen) dan wel met granulaat (polystyreen balletjes) of een combinatie hiervan. Het gewicht is van 3,5 tot 10 kg, afhankelijk van de vulling en grootte van de deken. De deken is ontwikkeld op basis van theorieën uit de sensorische integratietherapie van de Amerikaanse ergotherapeut en psycholoog A. Jean Ayres. Door het gewicht van de puntsgewijs drukkende ballen worden volgens de productinformatie tastzin en zintuigcellen in spieren en gewrichten gestimuleerd, wat een onderdrukkende en organiserende werking zou hebben op impulsen naar het centraal zenuwstelsel. Dit versterkt het lichaamsgevoel en geeft meer bewustzijn van de grenzen van het lichaam. De Protac Ball Blanket heeft een rustgevende werking en geeft een gevoel van geborgenheid. De deken wordt onder andere gebruikt bij cerebrale parese, slaapproblemen en spasticiteit.<sup>2</sup>

### *Is het hulpmiddel een te verzekeren prestatie?*

Uit de voorliggende informatie blijkt dat verzekerde veel baat heeft bij de gevraagde ballendeken. Een verzwaarde deken c.q. een deken voorzien van ballen is echter niet opgenomen in de Regeling zorgverzekering (Rzv) en komt dus voor eigen rekening.

Uit de informatie van de revalidatiearts en ergotherapeut is op te maken dat de gevraagde ballendeken verzekerde helpt om een goede slaaphouding aan te nemen, omdat zij anders in een potentieel gevaarlijke slaaphouding in slaap valt.

Zorginstituut Nederland  
Pakket

Datum  
20 juli 2016

Onze referentie  
2016095879

<sup>1</sup> [www.sarkow.nl/product/protac-ball-blanket/](http://www.sarkow.nl/product/protac-ball-blanket/)

<sup>2</sup> [www.sarkow.nl/wp-content/uploads/2012/08/2011-03-04-NL-Folder-Blanket-2011-selvprint.pdf](http://www.sarkow.nl/wp-content/uploads/2012/08/2011-03-04-NL-Folder-Blanket-2011-selvprint.pdf)

De vraag is of een verzwaarde deken of ballendeken zou kunnen vallen onder artikel 2.6, onderdeel e, Rzv j<sup>o</sup> artikel 2.12 Rzv "uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in het bewegingssysteem". Dit is echter niet het geval. Uit de omschrijving van artikel 2.6, onderdeel e, Rzv volgt dat er een relatie moet bestaan tussen de aangevraagde voorziening en de stoornis in het bewegingssysteem en dat deze relatie moet blijken uit de specifieke functionaliteiten waarover een hulpmiddel beschikt.

De gevraagde ballendeken is zwaarder dan een reguliere deken of dekbed en is daarnaast voorzien van ballen die op het lichaam drukken. Dit is geen specifiek op een stoornis in het bewegingssysteem gerichte functionaliteit. Ook uit het gegeven dat de deken voor meerdere soorten aandoeningen gebruikt wordt, blijkt dat het geen hulpmiddel is zoals bedoeld in artikel 2.6 Rzv onderdeel e, j<sup>o</sup> artikel 2.12 Rzv.

Het Zorginstituut heeft daarnaast een literatuursearch in PubMed gedaan, op 14 juli 2016, met de zoekwoorden "(ball OR weighted) AND blanket". Hieruit komen drie wetenschappelijke artikelen.<sup>3</sup> In de betreffende studies is de toepassing van een (ballen- of verzwaarde) deken onderzocht bij ADHD, bij autisme en als onderdeel van een 'sensory room' voor patiënten met acute gedragsproblemen in een psychiatrische afdeling. Ook hieruit komen geen aanknopingspunten om de gevraagde deken te kunnen beschouwen als een hulpmiddel bedoeld voor stoornissen in het bewegingssysteem.

Een ballendeken valt ook niet onder artikel 2.6, onderdeel j, Rzv: "hulpmiddelen die samenhangen met verzorging en verpleging op bed", als omschreven in artikel 2.17 Rzv, aangezien het doel van de deken niet verzorging of verpleging op bed is.

De productinformatie en het toepassingsgebied van de Protac Ball Blanket bieden ook geen aanknopingspunten om deze deken onder een van de andere in de Rzv opgenomen hulpmiddelen te kunnen scharen.

### *Conclusie*

Op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering en gelet op het voorgaande, is het Zorginstituut van mening dat de gevraagde ballendeken geen te verzekeren prestatie is. Verzekerde heeft daarom geen aanspraak op vergoeding van de kosten.

**Zorginstituut Nederland**  
Pakket

**Datum**  
20 juli 2016

**Onze referentie**  
2016095879

<sup>3</sup> (1) Hvolby A, Bilenberg N. Use of Ball Blanket in attention-deficit/hyperactivity disorder sleeping problems. *Nord J Psychiatry*. 2011 Apr;65(2):89-94. (2) Gringras P, Green D, et al. Weighted blankets and sleep in autistic children--a randomized controlled trial. *Pediatrics*. 2014 Aug;134(2):298-306. (3) Novak T, Scanlan J, et al. Pilot study of a sensory room in an acute inpatient psychiatric unit. *Australas Psychiatry*. 2012 Oct;20(5):401-6.

**Advies van Zorginstituut Nederland**

Het Zorginstituut raadt u aan het verzoek af te wijzen.

Hoogachtend,

**Zorginstituut Nederland**  
Pakket

**Datum**  
20 juli 2016

**Onze referentie**  
2016095879